

หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ เรื่องการจัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร
ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 ของกระทรวงศึกษาธิการ

◆ อาจารย์ประจำ

- บุคลากร ในสถาบันที่มีหน้าที่หลักด้านการสอนและการวิจัย หมายถึง อาจารย์ที่มีสัญญาจ้างไม่ต่ำกว่า 9 เดือน
- ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ)

◆ อาจารย์ประจำหลักสูตร

- มีคุณวุฒิตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรนั้น
- ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรตามที่สถาบันประกาศระบุไว้ในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในขณะหนึ่งๆ
- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกัน ไม่ได้
- การนำหลักสูตรฉบับเดียวกันไปเปิดสอนเป็นอีกภาษาหนึ่ง หรือเปิดสอนนอกที่ตั้ง หรือนอกเวลาราชการ ให้กำหนดอาจารย์ประจำหลักสูตรคนละชุด
- กรณีหลักสูตรที่มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก จะต้องจัดอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรง/สัมพันธ์กับกลุ่มวิชาเอกอย่างน้อยวิชาเอกละ 3 คน
- กรณีเป็นหลักสูตรร่วมระหว่างสถาบันหรือหลักสูตรความร่วมมือของหลายสถาบัน อาจารย์ประจำของสถาบันในความร่วมมือให้ถือเป็นอาจารย์ประจำในความหมายของเกณฑ์มาตรฐาน
- กรณีที่ได้กำหนดให้อาจารย์ประจำผู้ใดเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้ว อาจกำหนดให้อาจารย์ประจำผู้นั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) ได้อีก 1 หลักสูตร โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้ประจำอยู่แล้ว
- กรณีที่ได้กำหนดให้อาจารย์ประจำผู้ใดเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับปริญญาโท หรือ ปริญญาเอก หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้ว อาจกำหนดให้อาจารย์ประจำผู้นั้นเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาเอก หรือ ปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันได้อีก 1 หลักสูตร

◆ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

- เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตร และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

◆ จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร

- หลักสูตรระดับปริญญาตรี อย่างน้อย 5 คน
 - อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ≥ 2 คน และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วย
 - อาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ลำดับที่ 3-5) ต้องมีคุณวุฒิตรงไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

- หลักสูตรระดับปริญญาโท/ประกาศนียบัตรบัณฑิต อย่างน้อย 5 คน
 - อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน (≥ 3 คน) และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วย
 - อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ลำดับที่ 4-5) ต้องมีคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
- หลักสูตรระดับปริญญาเอก อย่างน้อย 5 คน
 - อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน (≥ 3 คน) และต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วย
 - อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ลำดับที่ 4-5) ต้องมีคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
- ◆ การปรับเปลี่ยนอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
 - หากมีการปรับเปลี่ยนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร คณะต้องเสนอเรื่อง ขออนุมัติมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ทุกครั้ง โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไข แสดงรายชื่ออาจารย์ชุดเดิม และรายชื่ออาจารย์ที่ปรับใหม่ พร้อมทั้งระบุคุณวุฒิการศึกษาทุกระดับ (เรียงลำดับคุณวุฒิสูงสุดถึงระดับปริญญาตรี) สถาบันการศึกษา และปีการศึกษาที่สำเร็จ เนื่องจากมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอข้อมูลการเปลี่ยนแปลงให้สกอ. พิจารณารับทราบด้วย
 - หากมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำหลักสูตรท่านใดเกษียณอายุราชการ ลาศึกษา หรือ ลาออก คณะต้องปรับเปลี่ยนอาจารย์ใหม่ และเสนอเรื่องขออนุมัติมหาวิทยาลัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกครั้ง แต่หากอาจารย์ที่เกษียณอายุราชการท่านใดมีการต่อสัญญาจ้างเป็นอาจารย์ประจำ คณะก็สามารถจัดให้อาจารย์ดังกล่าวทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรต่อไปได้